

Driftsrapportering for 2015

Indledning

Driftsrapporteringen dækker den landsdækkende akutlægehelikopters første hele driftsår. Rapporten vil beskrive udviklingen i aktivitet, flyvningernes fordeling i Danmark, patienternes endelige behandlingshospital, og årsagen til at patienterne har haft brug for bistand fra den nationale helikopterordning¹.

Antal flyvninger

I nedenstående tabel ses det samlede antal flyvninger i 2015 fordelt på måneder og baser. Der har i alt været gennemført 2.569 flyvninger i 2015. Ringsted helikopteren har fløjet flest ture efterfulgt af hhv. Billund og Skive helikopterne.

Aktiviteten varierer gennem året med døgnets lyse timer og vejrforhold, dog er aktiviteten i årets sidste kvartal med 623 ture væsentlig højere end 433 i samme periode 2014. I løbet af året er der registreret 235 aflyste ture på grund af dårlig vejr – svarende til knap 8 pct. af de indkomne alarmeringer.

Tabel 1: Antal flyvninger fordelt på måneder og baser 1. jan-31.dec.2015

	Jan	Feb	Mar	Apr	maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Billund	40	46	49	85	84	86	91	82	79	71	62	67	842
Ringsted	52	55	66	88	85	92	92	91	83	87	74	66	931
Skive	49	54	67	69	70	68	84	67	72	63	65	68	796
I alt	141	155	182	242	239	246	267	240	234	221	201	201	2.569

Samlet set nærmer aktiviteten sig det forudsatte niveau på tre ture pr beredskab pr døgn. Den næste stigning i aktiviteten forventes ved indførelse af mulighed for natlanding i terræn fra januar 2016 samt mulighed for at lette og lande trods dårligt sigte, når der etableres GPS PinS-indflyvningskorridorer på udvalgte steder i Danmark.

Flyvetid

I tabel 2 ses antal flyvetimer fordelt på helikopterbaserne. Antallet af flyvetimer varierer henover året som følge af de færre flyvninger på grund af lys- og vejrforhold. På trods af, som nævnt ovenfor, at Ringsted helikopteren har fløjet flest missioner i løbet af 2015, så viser opgørelsen af flyvetimer, at det er Billund helikopteren, der har fløjet i flest timer, tæt fulgt af Ringsted. I løbet af 2015 har Skive helikopteren fløjet knap 40 timer mindre end de øvrige to helikoptere.

¹ I driftsrapporteringen for 2015 må der tages forbehold for, at tallene kan ændre sig en smule på grund af manuelle efterregistreringer. Tallene vil forventeligt være opdateret i Årsrapporten for 2015, som forelægges på styregruppemødet 28. april 2016.

Tabel 2: Antal flyvetimer pr base 1. jan.-31.dec. 2015

	Jan	Feb	Mar	Apr	maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Billund	42	45	53	79	67	77	78	71	62	64	52	43	733
Ringsted	37	48	51	66	68	66	68	82	68	66	52	56	728
Skive	47	46	51	60	65	65	69	64	70	53	49	52	692
I alt	126	140	156	205	199	209	215	217	200	183	153	151	2.153

I nedenstående tabel er den gennemsnitlige flyvetid pr mission beregnet i minutter. Tallene er fremkommet ved at fordele flyvetimerne fra tabel 2 på antallet af flyvninger i tabel 1. Opgørelsen viser dermed den luftbårne tid pr. mission fra helikopteren letter til den lander på basen igen. Tid på skadested, omladning mv. indgår ikke i opgørelsen.

I tabel 3 ses det, at flyvetiden pr mission for Skive og Billund helikopterne i gennemsnit er lige lange mens Ringsted helikopteren i gennemsnit har 5 minutter kortere flyvetid pr. tur. Dette på trods af, at Ringsted helikopteren i stigende grad siden juli 2015, har hentet akutte patienter på Bornholm.

Tabel 3: Flyvetid pr mission pr. base 1. jan – 31. dec. 2015

	Jan	Feb	Mar	Apr	maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Gns.
Billund	63	59	65	56	48	54	51	52	47	54	50	39	52
Ringsted	43	52	46	45	48	43	44	54	49	46	42	51	47
Skive	58	51	46	52	56	57	49	57	58	50	45	45	52
Gns.	54	54	51	51	50	51	48	54	51	50	46	45	50

Samlet set er der som forventet forskelle i helikopternes flyvetider i løbet af det første driftsår. Forskellene hænger i høj grad sammen med basernes geografiske placeringer, patientoptaget og afstanden til specialiseret behandling. De to jyske baser har længere både til patienterne og den specialiserede behandling i forhold til helikopterbasen på Sjælland.

Flyvemønstre

Tabel 4 viser, hvilke regioner de tre helikoptere oftest har fløjet til i løbet af 2015. Her ses det, at helikopterne sjældent flyver på missioner på tværs af landet og oftest til nærmeste region. Billund helikopteren flyver oftest til Region Syd, men har også del flyvninger til Region Midtjylland. Skive helikopteren flyver næste ligeligt til Region Midt og Region Nord. Ringsted helikopteren flyver de fleste af sine missioner i Region Sjælland og ca. en fjerdedel af turene er fløjet i Region Hovedstaden. Af tabellen ses det også, at helikopterne kan disponeres til anden region end nærmeste, hvis opgaveløsningen tilsiger det.

Tabel 4: skadested pr. region og base 2015

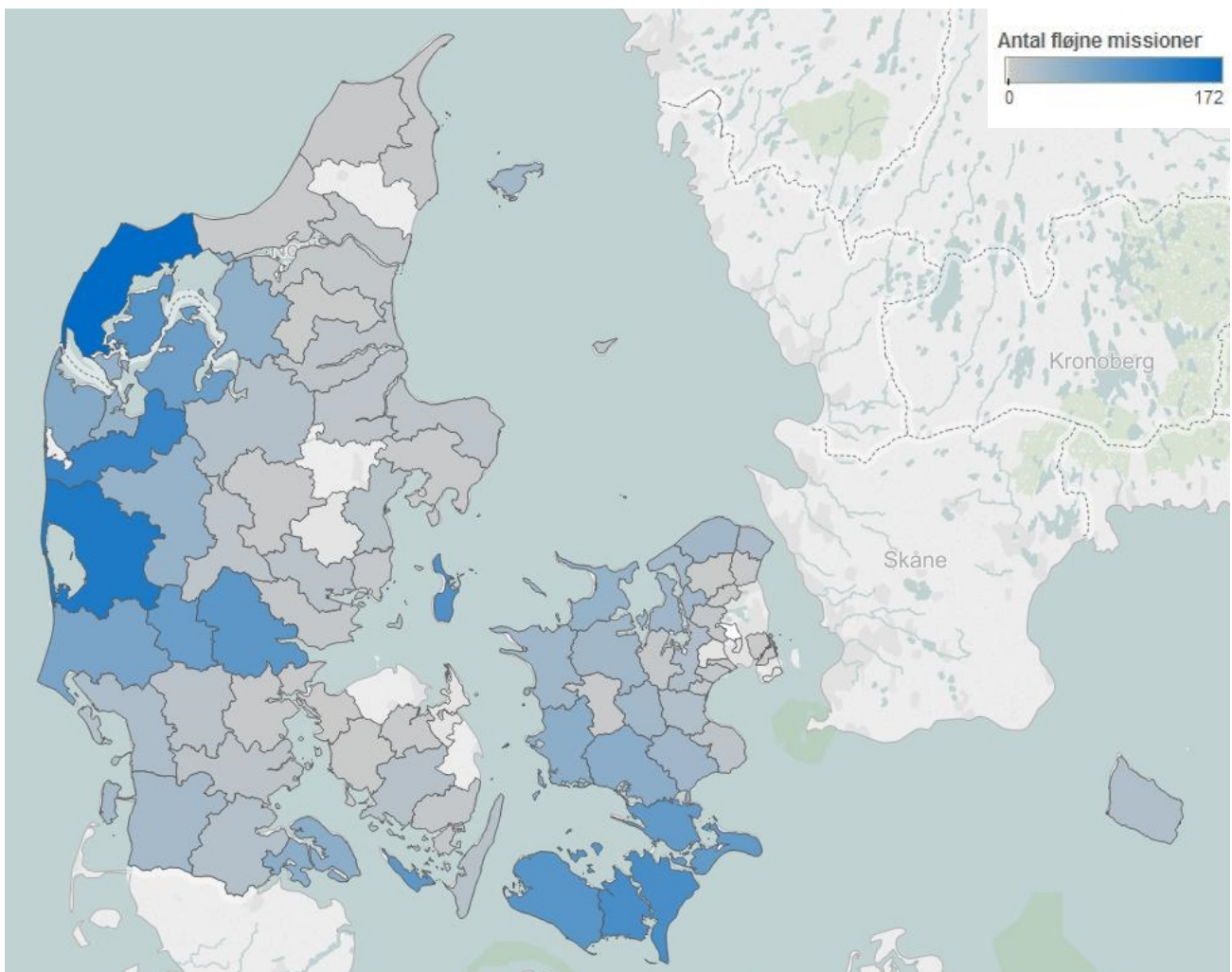
	Billund	Ringsted	Skive	I alt
Region Hovedstaden	1	177	1	179
Region Midtjylland	305	16	393	714
Region Nordjylland	11	1	381	393
Region Sjælland	13	660	2	675
Region Syddanmark	503	67	8	578
Ukendt	9	10	11	30*
I alt	842	931	796	2.569

*For disse 30 flyvninger har det ikke været muligt at bestemme skadestedet ud fra oplysningerne i disponeringssystemet.

Totalen yderst til højre viser, hvor mange gange en helikopter har fløjet til de enkelte regioner. Her ses det, at helikopterne flyver næsten ligeligt til Region Midtjylland og Region Sjælland, mens Region Syddanmark ligger en anelse under det niveau. Region Nord har haft knap 400 flyvninger til skadessted i løbet af året og Region Hovedstaden cirka halvt så mange – svarende til knap 7 pct. af det samlede antal flyvninger. Helikopternes flyvemønstre varierer også internt i de enkelte regioner, hvor nogle kommuner oftere flyves til end andre. I nedenstående figur er flyvningerne specificeret på kommune niveau og illustreret med farveintensitet. Jo mørkere farve en kommune har desto flere missioner har helikopterne fløjet til i pågældende kommune i løbet af 2015.

Som farverne viser, så har helikopterne haft flest missioner i kommunerne i det vestlige Jylland, på Samsø og de syd- og østlige kommuner på Sjælland. Se yderligere bilag 3B for en tabel med opgørelse af skadessteder pr kommune i 2015.

Figur 1: Flyvninger pr kommune 2015

Sundhedsfaglige forhold og flyvemønstre

I løbet af 2015 er der i alt fløjet med patienter 1.344 gange. De øvrige flyvninger er enten blevet afmeldt undervejs eller afsluttet på skadessted.

Afmeldes en tur undervejs sker det typisk efter kontakt med de primære beredskaber, som beretter at skaden ikke er så alvorlig som først antaget. Afmelding kan også betyde at helikopteren bliver disponeret til anden opgave og i sjældne tilfælde, at vejret ikke muliggør landing i nærheden af patienten, der giver tidsbesparelse i forhold til de kørende beredskaber. Når helikopteren afmeldes undervejs er den med det samme tilgængelig og kan tage en ny opgave.

Lægen på akutlægehelicopteren færdigbehandler / afslutter en patient på skadestedet, hvis det vurderes, at patienten ikke har behov for specialiseret behandling og derudover er stabil nok til at blive transporteret til videre behandling på lokalt hospital med ambulance – evt. med ledsagelse af læge fra akutlægebil. Afsluttet på skadessted dækker dog også over andre situationer – eks. hvis patienten ikke har brug for videre lægelig behandling eller bliver erklæret død. Ved afslutning på skadestedet er helikopteren med det samme disponibel for nye opgaver.

Som tidligere driftsrapporter har vist, bliver patienterne primært fløjet fra yderområderne til landets store universitetshospitaler. Samlet set er 89 pct. af patienterne fløjet til et universitetshospital.

Nedenstående tabel viser antal patienter fordelt på regionalt skadessted og modtagne hospital. Her ses det, at de fleste patienter hentes i Region Midtjylland og Region Sjælland, og de fleste indlægges på Rigshospitalet og Aarhus Universitetshospital.

Tabel 5: Andel modtagne patienter fordelt på hospitaler og skadesteds-region

Hospital	Region Hovedstaden		Region Midtjylland		Region Nordjylland		Region Syddanmark		Region Sjælland		I alt	
Aarhus	1	0%	364	27%	19	1%	20	1%	1	0%	405	30%
Rigshospitalet	62	5%	24	2%	14	1%	23	2%	287	21%	410	31%
Odense	2	0%	10	1%	3	0%	178	13%	16	1%	209	16%
Aalborg	0	0%	7	1%	105	8%	1	0%	0	0%	113	8%
Roskilde	5	0%	1	0%	0	0%	1	0%	54	4%	61	5%
Øvrige sygehuse	4	0%	33	2%	14	1%	50	4%	45	3%	146	11%
I alt	74	6%	439	33%	155	12%	273	20%	403	30%	1.344	100%

Tabel 6 på næste side viser fordelingen af diagnoser blandt patienter. Som ved tidligere opgørelser er det stadig patienter med initial hjertediagnose, som helikopterne flyver mest med. Næst hyppigste patientgruppe har en initial diagnose, som relaterer sig til hjernen/centralnervesystemet efterfulgt af traumer. Godt hver femte patient flyves under kategorien "Andet", som dækker eksempelvis forgiftninger, vejrtrækningsbesvær og sygdom hos børn.

Tabel 6: Andel patienter fordelt på initiale helikopterlæge-diagnoser

Diagnose	Antal fløjne patienter	Andel i pct.
Traume	220	16%
Hjerte	499	37%
CNS / Hjerne	249	19%
Forbrænding	90	7%
Andet	286	21%
I alt	1.344	100%

Ovenstående diagnoser er baseret på WHO's internationale klassifikation af sygdomme (ICD-10) og er derfor ikke direkte sammenlignelige med Dansk Indeks.

Opsummering

Opgørelserne af flyvemønstre og aktivitet bekræfter, at den nationale helikopterordning fortsat og fortrinsvis assisterer og transporterer svært syge og tilskadekomne patienter til de højt specialiserede hospitaler på kortest mulig tid. Helikopteren flyver primært med de patienter, der i forvejen har længst til specialiseret lægebehandling og til de specialiserede hospitaler. Den landsdækkende akutlægehelikopterordning flyver til borgere i hele landet uanset bopæl og skadessted og er i sin funktion med til at udjævne nogle af de geografiske uligheder i sundhed og adgang til specialiseret lægebehandling.

Alle fem regioner benytter ordningen og den variation, der ses i brugen af ordningen, er stort set forventelig, og hænger sammen med geografiske forhold samt afstand til specialiserede hospitaler.